

Interpellationssvar

Dnr 21KS523-2
2022-02-17

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Vänsterpartiet (V) - Barnkonventionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 13 december 2021, väckte Lotta Lagnander - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”Sedan den 1 januari 2020 har vi en ny lag i Sverige, Barnrättslagen. Genom den har Barnkonventionen blivit lag. Genom att Sverige ratificerat Barnkonventionen har vi haft en skyldighet att tillämpa den vilket i huvudsak gjorts genom att olika lagar har haft skrivningar om att tillgodose barnens bästa. Att Barnkonventionen nu blir lag innebär en tydlig skillnad i förhållande hur det varit tidigare. Vi vuxna är vana att anlägga ett vuxenperspektiv på vad som är barnets bästa. Nu sker en förändring och det tydliggörs att barnet är rättighetsbärare av egna och specifika rättigheter vilket innebär att det måste göras plats för barnet och barnets åsikter för att rätt kunna bedöma vad som är barnets bästa.

Barnets bästa skall vid beslut som rör barnet beaktas i första hand och för att rätt kunna avgöra vad som är barnets bästa måste alltså barns åsikt efterhöras. Detta får ske på olika sätt beroende på vad frågan gäller och vid bedömningen av barnets bästa skall barnets mognad och utveckling beaktas. Men barnet skall göras delaktigt.

Principen om barnets bästa kan vara komplicerad att tillämpa både vid politiska beslut och i praktisk verklighet men det är nödvändigt att tillämpa den. I budgetarbetet, vid styrning, ledning, implementering och vid kompetens- och kunskapsutveckling.

Jag undrar därför

- Hur Gävle kommun arbetar för att göra barn delaktiga inför olika typer av beslut.
- Om det finns någon handlingsplan för hur politiker skall utbildas för att kunna implementera principen om barnets bästa i t ex budgetarbetet.

- Om det sociala hållbarhetsprogrammet kommer att ses över utifrån att Barnkonventionen nu är lag vilket inte var fallet när det sociala hållbarhetsprogrammet antogs.
- Hur det säkerställs att barnperspektivet beaktas?”

Jörgen Edsvik (S), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Hur Gävle kommun arbetar för att göra barn delaktiga inför olika typer av beslut.

Gävle kommun tillämpar den av kommunfullmäktige antagna barnchecklistan som upprättas vid beredning av ärenden till nämnd och styrelse och ska bifogas ärendet som bilaga. Barnchecklistan är ett verktyg för att göra en bedömning om barns rättigheter i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter tillvaratagits vid beslut. Vid korrekt tillämpning av barnchecklistan görs en bedömning huruvida ärendet rör barn, om barn och unga fått uttrycka sin mening och om beslutet innebär att barn och ungas bästa sätts i främsta rummet. Beslutsfattaren får därigenom underlag för att vid beslutsfattandet i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa, i enlighet med artikel 3 i barnkonventionen.

Tillämpningen av barnchecklistan vet vi skiljer sig mycket åt och det går inte att säga att den används så som det avses i skrivningen ovan (alltså att den alltid bifogas ärenden till styrelse/nämnd). Här skulle till exempel en mer utförlig undersökning av nämnders/styrelsers ärendeunderlag kunna ge ett tydligare svar.

Nedan finns en länk/adress till kommunens barnchecklista:

<http://ankaret.gavle.se/sidfiler/659/Antagen%20Barnchecklista%202014.doc>
x

Om det finns någon handlingsplan för hur politiker skall utbildas för att kunna implementera principen om barnets bästa i t ex budgetarbetet.

Någon sådan handlingsplan finns inte. Det *Enheten för social hållbarhet* har kunnat erbjuda är en generell utbildning och introduktion i barnrätt på två timmar som 2019–2021 som erbjudits vid 15 tillfällen. Utbildningen har varit öppen att delta på för alla anställda och förtroendevalda i Gävle kommunkoncern. Totalt har 335 personer genomgått utbildningen, men vi har ingen uppgift om hur många förtroendevalda det handlar om.

Om det sociala hållbarhetsprogrammet kommer att ses över utifrån att Barnkonventionen nu är lag vilket inte var fallet när det sociala hållbarhetsprogrammet antogs.

Formellt blir det upp till kommande styrgrupp för arbetet och slutligen kommunfullmäktige att avgöra detta. Enheten för social hållbarhet tar så att säga höjd för revidering av programmet och den förberedelsen tar plats i närtid. Förutsättningarna för barnrätten har ändrats, nya domar finns på plats och det kommer nya prejudikat löpande. De skrivningar som finns i sociala hållbarhetsprogrammet är mycket inspirerade av tidigare program vilket är ett bidragande incitament till levandehållning genom revidering.

Hur det säkerställs att barnperspektivet beaktas?

Här finns två tolkningsvägar, barnperspektivet och barnets perspektiv.

Barnperspektiv handlar om att vi i våra verksamheter och beslut beaktar tex barnets bästa. Barnets perspektiv avser barnets rätt att komma till tals och få sina synpunkter beaktade. Båda dessa krävs för att ha ett fullödigt barnrättsperspektiv i enlighet med lagen. Barnets perspektiv handlar mycket om artikel 12 och om huruvida barns egna synpunkter beaktas och att man tar in barnets perspektiv vid bedömning. Precis som vid första frågan så skiljer det sig mycket åt vilken typ av beslut/verksamhet som avses.

Hur implementering av barnperspektiv och barnets perspektiv i praktiken ser ut skiljer sig åt mellan verksamheter, mycket beroende på i vilken utsträckning för verksamheten styrande lagar redan har transformerats i enlighet med den nya barnrättslagstiftningen, och/eller om det finns en vana att arbeta med barnrätt. Information, samverkan och kunskapsförmedling är några av verktygen som används för att perspektiven ska anammas.

De senaste två åren har barn och ungdomar allt oftare inbjudits att delta i de kommunala processerna via fokusgrupper. Detta för att vi ska få med fler perspektiv i vårt arbete. Två färskta exempel på detta är byggandet av Agnes kulturhus där ett flertal grupper av barn och unga lagt synpunkter på innehåll och utformning samt trygghetsplanerna där främst ungdomar gett sina synpunkter på just trygghetsfrågorna.

Härmed anser jag att interpellationen är besvarad.

Jörgen Edsvik (S)
Kommunalråd